

Treneri kažu da je srozan imidž bh. fudbala

Prizori sa premijerligaških terena nekada više podsjećaju na borilačke vještine, nego na fudbal. (Foto: CIN)

Namještanje utakmica, nepošteno suđenje, nestručnost vodstva Nogometnog/Fudbalskog Saveza Bosne i Hercegovine (BiH) i neulaganje u razvoj mladih igrača samo su neki od razloga za loše rezultate, gubitak gledalaca i narušen ugled Premijer lige BiH, kažu treneri.

Novinari Centra za istraživačko novinarstvo (CIN) iz Sarajeva zadnjih nekoliko mjeseci razgovarali su sa 26 sadašnjih i bivših trenera premijerligaških klubova. Njih 24 je izjavilo da ovo takmičenje smatraju na ovaj ili onaj način neregularnim. Posljedica su predvidljivi rezultati zbog kojih su gledaoci izgubili interes da prate utakmice.

Treneri kažu da je njihovo mišljenje da su utakmice namještene bazirano na pokazateljima kao što su veliki broj pobjeda domaćih i poraza gostujućih timova, loše ili upitno suđenje, te nestručnost ljudi koji vode klubove i Savez.

Sakib
Malčkočević,
trener Slobode
iz Tuzle ne
krivi samo
sudije i igrače
za loše stanje u
Premijer ligi.
Krivicu snose i

treneri,
menadžeri, ljudi
koji vode
takmičenje.

(Foto: CIN)

‘To sve počinje od organa Saveza. Ljudi u Savezu nisu regularni, pa se to reflektuje i na klubove’, kaže Avdo Kalajdžić, donedavni trener mostarskog Veleža. ‘Nemamo nekog sistematskog takmičenja, da to bude na čvrstim nogama.’

Treneri kažu da ono što je postao predvidljiv obrazac pobjeda kod kuće i poraza u gostima ukazuje na loše, čak i nepošteno suđenje, ali i na spremnost dijela klubova da namještaju utakmice kako bi zadržali mjesto u Premijer ligi ili izborili učestvovanje u europskim takmičenjima.

‘Čim gost ne može uzeti bodove, natjecanje nije regularno. Znači, ili je strašan pritisak domaćina, ili je nekorektno suđenje, pa gost nije zaštićen’, kaže Ivo Knežević, bivši trener Orašja i reprezentacije BiH do 19 godina (U19).

‘Nije nikad 100 posto regularno i dugo neće biti 100 posto regularno’, kaže Sakib Malčkočević, trener tuzlanske Slobode. ‘Kad budemo svi imali iste uslove za igru u Tuzli, Banja Luci, Sarajevu, Trebinju... kad se bude sudilo ono što se dešava na terenu, a ne ono što neko želi da se desi, onda će biti regularno.’

Takva rezigniranost je prisutna kod mnogih trenera.

‘U korumpiranom društvu u kakvom živimo, ni fudbal nije mogao proći bez toga. Mislim da je naša liga nevjerovatna – već u samom startu sezone se špekuliše i zna ko će ući u ligu, ko će ispasti iz lige. Mislim da je to također uticalo na posjet publike, koje stvarno imamo vrlo malo“, kaže Mehmed Janjoš, novi trener Sarajeva, koji je također trenirao i klubove u Kuvajtu i Turskoj.

Statistike idu u prilog pritužbama o predvidljivosti rezultata. Primjera radi, u sezoni 2007/08, gostujućí timovi su pobijedili na samo 25 od 240 odigranih utakmica (10,41 posto). Od tih 25 gostujućih pobjeda, njih 12 je ostvareno protiv posljednjeplasiranog Žepča koje je ispalo iz lige, uz samo dvije pobjede i remi na domaćem terenu.

Sudije su odgovorne za ovakve rezultate, kažu treneri. Jedan čovjek zna sa kakvim se pritiscima oni suočavaju i zašto im ponekad podliježu.

Midhat Čorbo, bivši premijerligaški sudija kaže: 'Niko ne zna kako je sudiji kada, na primjer, domaćin gubi. Domaći igrači svim silama vrše pritisak, čitava klupa i predstavnici kluba vrše pritisak. Pritisak vrši i publika sa tribina: pljuju, psuju... Jednostavno zato što su naučili da se domaćinu mora pomoći.'

'Ako neko ponudi pet, šest hiljada KM, (sudija) teško može odoliti da ne uzme i ne pomogne nekom klubu', kaže Čorbo i dodaje da mu se dešavalo da ga klub nagradi sa 500 KM nakon utakmice, mada nije sudio u korist tog kluba.

Igranje 'tri za tri'

Treneri priznaju da oni također snose dio krivice.

Kemal Hafizović, koji je trenirao više premijerligaških klubova, kaže: 'Svi zajedno učestvuju u tome, jer klubovi ganjaju sudije. Nikad te neće sudija zovnuti i reći – 'daj mi toliko, ja ću ti suditi'.' On kaže da prevelik broj onih koji vode klubove žele izgledati dobro mada imaju loš tim, pa vrše pritisak na sudije kako bi ostvarili bolje rezultate.

Nije bio
najstariji sudija,
niti najlošije

rangiran, ali
Midhat Čorbo je
skinut sa sudijske
liste 2004.
godine, nakon čega
je progovorio o
neregularnostima u
sudijskoj
organizaciji
Saveza. (Foto:
CIN)

Jedan od razloga zbog kojih klubovi više pobjeđuju na domaćem terenu je i tzv. igranje 'tri za tri', kaže Kalajdžić. Naime, klubovi se dogovore da oba izgube na gostujućem terenu, a zauzvrat pobijede kod kuće, što im garantuje po tri boda u međusobnom duelu. Klubovi to rade da osiguraju dovoljan broj bodova kako bi ostali u Premijer ligi.

Miroslav Ćorić, bivši i Hamdija Abdić – Tigar, sadašnji član Izvršnog odbora državnog Saveza kažu da ima istine u priči o neregularnostima i igranju 'tri za tri'. Abdić, bivši predsjednik Jedinstva iz Bihaća kaže da su ga kontaktirali čelnici drugih klubova radi razmjene bodova.

Neki od trenera kažu da među igračima postoji psihološka barijera zbog predvidljivosti gubljenja gostujućih utakmica, i da oni znaju da ne mogu pobijediti, pa odustaju.

Srđan Bajić, trener Leotara, kaže da neki njegovi igrači tvrde da su povrijeđeni ili pokušavaju dobiti žute kartone kod kuće kako ne bi morali igrati na slijedećoj gostujućoj utakmici.

Mada Simo
Krunić, trener
Željezničara,
kaže da u ovoj

sezoni gosti
postiću bolje
rezultate,
njegov tim je
posljednji put
pobijedio u
gostima 23. maja
2007. godine.
(Foto: CIN)

Pojedini treneri se ne slažu da su rezultati previše predvidljivi. Simo Krunić, trener Željezničara iz Sarajeva, kaže da je sada situacija bolja.

Međutim, statistike govore drugačije. Ova sezona umnogome podsjeća na prošlu. Naime, poređenjem rezultata nakon prvih 15 kola, vidi se da su gostujuć timovi u ovoj sezoni imali dvije pobjede manje nego u prošloj. Oba puta devet timova nikako nije pobjeđivalo u gostima.

Sve ovo dodatno slabi ligu, kažu treneri.

‘Premijer liga je veoma slaba. Iz godine u godinu je sve slabija’, kaže Kemal Alispahić, trener Jedinstva iz Bihaća koje se takmiči u Prvoj ligi Federacije BiH. ‘Ne mislim samo na igrački kadar, već općenito na samu organizaciju. Mislim da iz godine u godinu ne činimo ništa da dignemo to na jedan veći nivo.’

Dva od 26 trenera sa kojima su razgovarali novinari CIN-a – Dragan Jović iz prvoplasiranog Zrinjskog iz Mostara i Zoran Erbez iz drugoplasirane Slavije iz Istočnog Sarajeva – kažu da kvalitet bh. lige nije toliko loš, te da polako ide na bolje.

Manjak novca uzrokuje probleme

Kao jedan od uzroka opadanja kvaliteta lige, treneri navode nedostatak novca i investicija.

Ivo Ištuk, sportski direktor Čelika iz Zenice, koji je kao

trener bio prvak BiH sa Brotnjom iz Čitluka i Širokim Brijegom, kaže da problem predstavlja organizacija bh. fudbala. 'Klubovi su još uvijek udruženja građana, praktično nisu ničiji. Od toga polaze svi ostali problemi. Vrlo teško neko hoće ulagati u klub, da pravi infrastrukturu, stadione, terene i ostalo, bez čega nema napretka.'

Na kvalitet fudbala u Premijer ligi utiču neuslovni tereni i stadioni, odlazak mladih i talentovanih igrača, neuigranost ekipa i loše suđenje.
(Foto: CIN)

Sve dok se ne nađe neko ko je voljan i sposoban da izgradi klub i obezbijedi mu resurse, igrači će igrati na lošim terenima, nekvalitetno će trenirati i imat će mala primanja. Zbog toga će, čim im se ukaže prilika, napustiti BiH, a liga će izgubiti neke od najboljih igrača.

Knežević kaže da mladi i talentovani igrači napuštaju Premijer ligu, a na njihovo mjesto dolaze stariji i manje talentovani igrači, najčešće iz Srbije i Hrvatske.

Milomir Odović, koji je trenirao više klubova u Premijer ligi kaže da zbog stalnih odlazaka i dolazaka igrača timovi nisu uigrani, što se kasnije odražava na rezultate.

Očit primjer toga je Željezničar iz Sarajeva, kaže Kemal Alispahić, bivši trener. U julu 2003. godine Željezničar je igrao kvalifikacije za KUP UEFA i u obje utakmice bio bolji od kiparskog Anorthosisa. U aktuelnoj sezoni 2008/09 Anorthosis

se nalazi na drugom mjestu u prvenstvu Kipra, a igrao je i u grupnoj fazi Lige prvaka. Željezničar trenutno zauzima 8. mjesto na tabeli, a u evropskim takmičenjima nije nastupao od 2004. godine.

Prizor sa bh. fudbalskih terena. Igrači često ne biraju način da zaustave protivnike. (Foto: CIN)

Krivica čelnika

Alispahić kaže da veliki dio krivice za cjelokupnu lošu situaciju snose i čelnici klubova. 'U klubovima se nalaze ljudi koji nemaju nikakve veze sa sportom, koji gledaju samo svoj interes i ne dozvoljavaju mladim školovanim ljudima da dođu', kaže Alispahić i dodaje da klubovima trebaju ljudi koji ih mogu marketinški pokrenuti, kako bi bili finansijski jači.

Prema poretku Međunarodne federacije za fudbalsku historiju i statistiku (IFFHS) za 2007. godinu Premijer liga BiH se nalazi na 99 mjestu. IFFHS objavljuje samo prvih 100 mjesta, a jedina liga rangirana ispod BiH je liga Azerbejdžana.

Sve ostale lige bivše Jugoslavije, osim crnogorske, ali i lige Zimbabvea, Guatemale, Albanije, Kazahstana se nalaze ispred BiH. Inače, IFFHS poredak sastavlja na osnovu rezultata koje je pet prvoplasiranih timova iz svih liga ostvarilo u međunarodnim i domaćim takmičenjima.

Ratko Ninković,
trener Zvijezde
iz Gradačca,
kaže da su
utakmica
Premijer lige

loše i da se to
neće popraviti
sve dok na
stadionu ne bude
nikoga osim
porodica igrača
i ljudi koji
rade u
klubovima.

(Foto: CIN)

Bh. liga nije uvijek bila tako loše rangirana, ali je njena pozicija iz godine u godinu sve lošija: od 76. mjesta u 2004., do 91. u 2005., odnosno 92. u 2006. godini.

Prema IFFHS-ovom poretku klubova za proteklih 12 mjeseci Premijer liga BiH se nalazi u najslabijoj jakosnoj grupi, a nijedan od bh. klubova nije uspio ući među prvih 350. Tri najbolje plasirana su: Zrinjski na 421., Modriča na 654. i Široki Brijeg na 687. mjestu.

Slab plasman i predvidljivi rezultati umanjili su posjetu na stadionima, kažu treneri. 'Pa hajmo ruku na srce, ko bi sve ovo gledao, većinu tih utakmica?', kaže Ratko Ninković, trener Zvijezde iz Gradačca.

Vahidin Alihodžić, dugogodišnji sportski novinar, kaže da je u prošlosti redovno išao na utakmice. Međutim, sada bh. stadione posjećuje samo kada mora zbog svoje profesije.

'Radije ću tih par sati otići negdje na izlet sa svojom porodicom ili ostati kući, pogledati neku kvalitetnu utakmicu na tv-u', kaže Alihodžić.

Ištuk kaže: 'Mislim da mi imamo daleko više publike od onoga što trenutno pružamo. Ne možemo očekivati da ljudi dolaze i gledaju nogomet koji je felš, koji nije dobar.'